

**Методичні рекомендації про проведення фестивалю ораторського мистецтва
«Заговори, щоб я тебе побачив»**

Міжрегіональний фестиваль ораторського мистецтва відповідає запитам гуманізації й риторизації освіти, зумовленими специфікою сучасного інформаційного суспільства – потреба в людях, які вміють швидко сприймати мовлення в усіх його видах; будувати комунікативні зв'язки; бути толерантними, самостійними, ініціативними, інтелектуально розвиненими, здатними сприймати зміни, що відбуваються, і приймати відповідні риторичні рішення; створювати монолог, уміло вести діалог, управляти системою мовленнєвих комунікацій в межах своєї компетенції.

1. Провідні завдання фестивалю

1.1. Фестиваль ораторського мистецтва проводиться з метою:

- виявлення талановитих і обдарованих дітей в жанрі ораторського мистецтва;
- формування риторичної особистості, що має стабільний комунікативний потенціал;
- виховання підростаючого покоління засобами мистецтва художнього слова;
- залучення фахівців до творчої співпраці з талановитими дітьми, надання їм професійної допомоги;
- популяризації курсу риторики в системі дошкільної й шкільної освіти;
- підготовка учнів ЗНЗ до участі у IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з російської мови та літератури в номінації «Оратор».

1.2. Зміст програми фестивалю

- Номінація «Добре слово краще за багатство» для дітей старшого дошкільного (6 років) та молодшого шкільного віку (1-4 класи);
- Номінація «Слово є вчинок» для учнів 9-11 класів;
- Номінація «Швидке перо» для учнів 9-11 класів.

1.3. Вікові групи учасників

- Діти старшого дошкільного (6 років) і молодшого шкільного віку (1-4 класи)
- Учні 9-11-х класів.

1.4. Загальне керівництво підготовкою і проведенням фестивалю ораторського мистецтва здійснює КЗ «ЗОППО» ЗОР.

2. Зміст номінації «Добре слово краще за багатство»

Процес формування готовності вихованця дошкільного навчального закладу і молодшого школяра до риторичного виховання, навчання і розвитку передбачає емоційно-оцінне залучення дитини до процесу публічного спілкування, регулярних виступів в мовленнєвих ситуаціях «артист – публіка», «декламатор – слухачі», «диктор – телеглядачі», «оратор – аудиторія» тощо, накопичення позитивного досвіду успішного мовленнєвого вчинку високої якості – змістовного, етичного, естетичного.

2.1. Підготовлений публічний виступ на одну із запропонованих тем

Орієнтовні теми виступів

Блок «Я і моє рідне місце»

- «Моя маленька Батьківщина»
- «Шановані люди мого села (міста)»
- «У рідному краї і серце співає,

Лелеки здалека нам весни несуть.

У рідному краї і небо безкрає,
Потоки, потоки, мов струни, течуть» *М. Бакая*

- «Прогулянка рідними містами»
- Блок «Я та Я» (розповідь про себе)**
- «Пропоную познайомитись»
- «Хочеться» і «потрібно»
- «Моє ім'я»
- «Мій секрет»
- «Мої мрії»
- «Я – маленький українець»
- «Я – успішна дитина»
- «Я – щаслива дитина»

Блок «Я серед людей» (розповідь про взаємини з дорослими та однолітками)

- «Мій найкращий друг»
- «Мій садок (школа) – найкращий (а)»
- «Я серед інших людей?»
- «Мої улюблені розваги»
- «Мій (мої) кумир(кумири)»
- «Що означає поважати старших?»

Блок «Я і мої емоції»

- «Що я люблю»
- «Чого я не люблю»
- «Фільми(мультики) які я переглядаю багато разів»
- «Що дарує мені радість»
- «Що мене засмучує»
- «Мій ідеальний день»
- «Як зробити життя радісним?»

Блок «Я і моя сім'я»

- «Домашній фотоальбом»
- «Я у тата помічник»
- «Улюблені свята моєї родини»
- «Що означає любити батьків?»
- «Мій родовід»
- «Моя шанована родина»
- «Пам'ятний день мого життя»
- «Стосунки між братиком і сестричкою»

Блок «Слово – найтонший різець»

- «Чарівна сила ввічливого слова»
- «Я приємний співрозмовником?»
- «Чарівні слова»
- «Слово не горобець, вилетить, не впіймаєш»
- «Приємний співрозмовник – дорого коштує»

2.2. Непідготовлений публічний міні-виступ (риторичний експромт) припускає відповіді на питання членів журі на тему: «Етикетні мовленнєві жанри» (вітання, прощання, вдячність, вибачення, згода, прохання, відмова, приховане прохання, запрошення, комплімент (похвала), поздоровлення, заперечення, співчуття, заборона, оцінка)

2.3. Умови фестивалю

2.3.1. Тривалість підготовленого публічного виступу – 2 хвилини.

Тривалість непередбаченого публічного виступу – 0, 5 хвилини.

2.3.2. При оцінюванні підготовлених виступів журі враховує:

- Емоційну чуйність і доброзичливість до людей
 - Змістовність повідомлення, відповідність віковим можливостям
 - Уміння володіти своїм голосом; розуміти, коли треба говорити голосно-тихо, швидко-повільно, з якою інтонацією
 - Уміння співвідносити вербальні й невербальні засоби спілкування
- 2.3.3. При оцінюванні невідготовленого виступу журі враховує:
- Наявність творчої індивідуальності й оригінальності
 - Прийоми встановлення контакту з аудиторією
 - Коректність мовленнєвої поведінки
 - Доцільність використання невербальних засобів спілкування – жестів, міміки, темпу, гучності

3. Зміст номінації «Слово є вчинок»

Шкільна риторична освіта націлена на вдосконалення комунікативної особистості майбутнього фахівця. Сучасна людина живе в умовах колосальних мовленнєвих навантажень. Володіння мовленням як інструментом управління й організації професійної діяльності – прямий шлях до досягнення успіху людини в його мікро- і макросоціумі. Благоустрій життя людини-професіонала через організацію його мовленнєвих вчинків передбачає лінгвориторичну діяльність, яка сприяє підвищенню грамотності, коректності й ефективності мовлення, акторської майстерності й психологічної саморегуляції.

3.1. Підготовлений публічний виступ на одну із запропонованих тем

Орієнтовні теми виступів

- «Нове життя нового прагне слова» *М. Рильський*
- ...Ще не було епохи для поетів,
Але були поети для епох. *Л. Костенко*
- Поради ми приймаємо краплями, зате роздаємо відрами *Конфуцій*
- Не той великий, хто ніколи не падав, а той великий, хто падав й підіймався *Конфуцій*
- Найбільш корисне те, що найсправедливіше *Цицерон*
- У більшості випадків кінець – це початок *Туві Янссон*
- Час фарбує душу в колір наших думок *Марк Аврелій*
- Справжнє багатство людини не в словах, а в думці, в духовних цінностях
- Бережіть у собі добре ім'я людини
- «У людині є щось дивовижне» *Мольєр*
- «Найбільша з перемог – вміння прощати» *Шиллер*
- «Людина відображається у своїх вчинках» *Шиллер*
- «Сподіватися завжди краще, аніж впадати у відчай» *Гете*
- Світ управляється словом
- Чи можна прожити щасливе життя без перемог?
- Чому люди стають ганебними?
- Похвальна промова Дружбі
- Що я роблю в соціальній мережі?
- Межі не в природі, вони – у свідомості
- Чому ми дорослішаємо?
- Чому треба вміти говорити «Ні»
- Куди приводять мрії?
- На які життєві питання може допомогти відповісти література?
- Чи легко говорити правду?

3.2. Невідготовлений публічний міні-виступ (риторичний експромт) припускає відповіді на питання аудиторії.

3.3. Умови фестивалю

3.3.1. Тривалість підготовленого публічного виступу – 2 хвилини.

Тривалість невідготовленого публічного виступу – 0,5 хвилини.

3.3.2. При оцінюванні підготовлених виступів журі враховує:

- рівень компетентності й ерудиції в обраній для виступу проблемі;
- реакцію слухачів на обізнаність учасника фестивалю щодо теми виступу;
- уміння користуватися засобами художньої зображальності, які прикрашають думку і слово;
- уміння уникати використання мовленнєвих шаблонів, вишукувати оригінальні ідеї й адекватну форму їх вираження;
- рівень володіння невербальною комунікацією;
- використання техніки драматизації виступу;
- артистизм і власна риторична харизма;
- володіння етикою оратора.

3.3.3. При оцінюванні невідготовленого виступу журі враховує:

- наявність творчої індивідуальності й оригінальності;
- рівень власної мовленнєвої культури;
- уміння без підготовки вести розгорнутий монолог;
- знання структури мовленнєвої ситуації;
- прийоми встановлення контакту з аудиторією.

4. Зміст номінації «Швидке перо» (Конкурс після конкурсу)

Журналістські змагання учнів 9-11 класів проводяться за трьома підномінаціями:

- «Текст» – робота, виконана в одному з журналістських жанрів: замітка, репортаж, інтерв'ю, рецензія, кореспонденція, стаття, есе, нарис і т.д. Об'єм роботи повинен відповідати обраному жанру, але при цьому складати не менше 1500 знаків (з пропусками). До роботи можуть додаватися в окремих файлах авторські ілюстрації (фотографії, схеми, малюнки).
- «Фото» – фотографія або серія фотографій будь-якого жанру, переважно репортаж або портрет. Робота може бути самостійною, або одночасно бути ілюстрацією до роботи в номінації «Текст».
- «Відео» – відеозапис тривалістю не більше 20 хвилин в жанрі репортажу.

УВАГА!!! Журналістське змагання – розповідь про проведення Міжрегіонального фестивалю ораторського мистецтва «Заговори, щоб я тебе побачив» у Запорізькій області; роздуми щодо проблем сучасного ораторського мистецтва тощо.

Конкурсні роботи розміщують за посиланням <https://forms.gle/UqjJ2QRRC9mKxZoa9> до **01.03.2020 р.**

Конкурсант може взяти участь в одній або декількох номінаціях (наприклад, у номінаціях «Слово є вчинок» та «Швидке перо», або у номінації «Швидке перо» за декількома напрямками). У кожній номінації можна представити не більше двох робіт одного автора. На кожну роботу заповнюється окрема заявка.

Вимоги і рекомендації до оформлення і форми представлення робіт на конкурс.

4.1. Роботи в підномінації «Текст» представляються на конкурс в одному з наступних форматів: doc, docx, rtf, odt, txt. У тексті має бути вказаний автор і назва роботи. Мова роботи – українська, російська або англійська.

4.2. У разі використання в тексті цитат (будь-яких чужих фрагментів тексту) вони мають бути оформлені як цитати – з використанням лапок і вказівкою автора і/або джерела. Невиконання цього правила розцінюється як плагіат, а робота на конкурс не приймається. Цитати не враховуються в загальному об'ємі роботи (мінімум 1500 знаків з пропусками).

4.3. За наявності ілюстрацій до тексту вони обов'язково мають бути представлені у вигляді окремих файлів у форматі jpg, png або tiff. До кожної ілюстрації має бути подане пояснення: що на ній зображено, хто автор ілюстрації і до якого місця тексту вона відноситься.

4.5. Роботи в підномінації «Фото» приймаються в тому форматі, в якому вони зроблені фотокамерою (як правило, jpg, допускається також формат raw). За бажанням автор може фото обробити відповідно до художнього задуму (наприклад, кадрування, переклад в чорно-білий колір і так далі, але при цьому разом зі зміненим варіантом фотографія має бути представлені також у вигляді оригінального файлу без обробки і з підлягаючими зберіганню даними EXIF. Переважно ставити в налаштуваннях фотокамери максимальну якість. Фотографувати телефонами і планшетами допускається, але вкрай небажано.

4.6. Роботи в підномінації «Відео» приймаються у будь-якому зручному учасникові форматі. Для отримання цікавого і невеликого за часом відеоролика рекомендується додати початковому відеоматеріалу субтитри, а при необхідності і закадрове озвучення, переходи й інші елементи залежно від можливостей і задуму автора. Допускається використання будь-якої наявної програми або засобу редагування відео на Youtube. Назва використаної програми вказується в заявці.

5. Нагородження переможців фестивалю

5.1. Журі обирає:

- Абсолютного переможця (Гран-прі фестивалю);
- Лауреатів фестивалю.

5.2. Присуджує I, II, III місця.

Журі залишає за собою право не присуджувати будь-яку із заявлених нагород, або збільшувати кількість тих, хто отримуватиме будь-яку (окрім Гран-прі) з зазначених нагород до 2-х осіб.